

Różnorodność pajaków naroślinnych łąk świeżych na Lubelszczyźnie

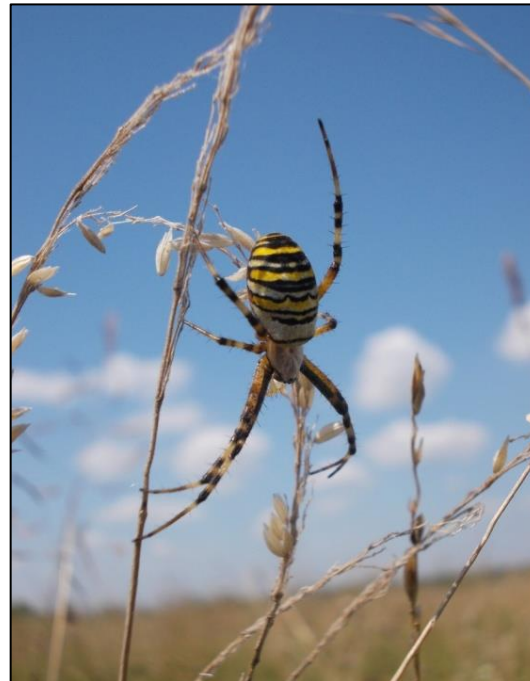
Martyna Pasik

Marzena Stańska

Izabela Hajdamowicz

Andreas Hirler

Łukasz Nicewicz

Ochrona różnorodności gatunkowej cennych przyrodniczo siedlisk na użytkach rolnych na obszarach Natura 2000 w woj. lubelskim

Projekt współfinansowanego przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

- Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach
- Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach
- Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
- Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

- Ocena różnorodności gatunkowej pająków na łąkach objętych przyrodniczymi pakietami rolnośrodowiskowymi
- Przeanalizowanie wpływu użytkowania na liczebność, skład gatunkowy i strukturę dominacji zgrupowań pająków
- Zbadanie wpływu struktury roślinności na liczebność i liczbę gatunków

Łąki objęte rolnośrodowiskowymi pakietami przyrodniczymi z jednym, późnym terminem koszenia odznaczają się większą liczebnością i różnorodnością pajaków, niż łąki dwukośne koszone wcześniej w sezonie wegetacyjnym.

Teren badań i powierzchnie badawcze

**Łąki świeże w pakietach
przyrodniczych**

PPT (pakiet ptasi)

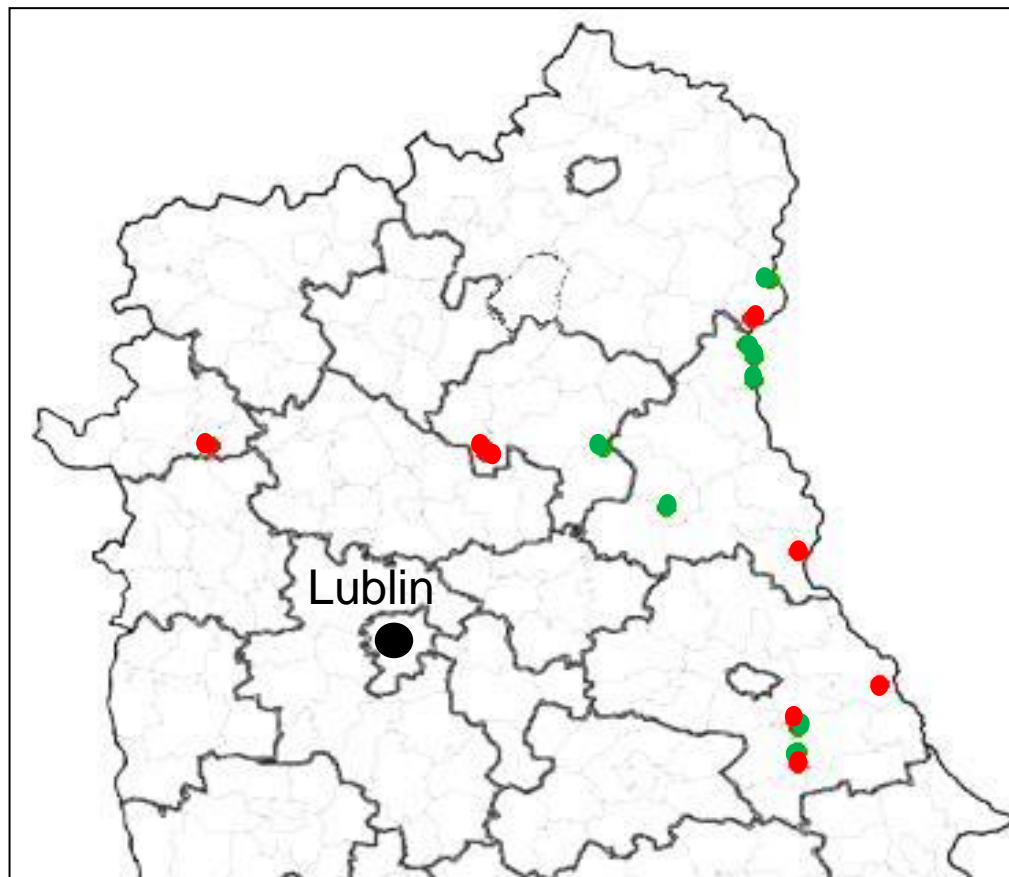
„Ochrona siedlisk
lęgowych ptaków”

8 powierzchni ●

PS (pakiet siedliskowy)

„Półnaturalne łąki świeże”

8 powierzchni ●

Nizinna część województwa lubelskiego

Różnice w użytkowaniu łąk w pakietach

PPT

„Ochrona siedlisk
lęgowych ptaków”

- 1 koszenie
- 1 sierpnia - 30 września

PS

„Półnaturalne łąki
świeże”

- dopuszczalne 2 koszenia
- pierwszy pokos:
15 czerwca - 30 września
- drugi pokos po 20 lipca

PPT

PS

Metoda połowu - czerpak entomologiczny

 1 zbiór - 50 (2 x 25) uderzeń czerpaka entomologicznego w transekcje (2 x 20m)

 zbiór co 2 tygodnie, maj- sierpień 2013

 8 zbiorów

Pomiary pionowej struktury roślinności

- maj - sierpień 2013
- 3 zdjęcia roślinności na każdej powierzchni
- średnia maksymalna wysokość i zagęszczenie - program

SideLook

Metody analizy zgrupowań

- Metoda klasyfikacji hierarchicznej - program MVSP 31.
A Multi-Variate Statistical Package (Kovach 1999)
- Testy U Manna-Whitney'a i t-Student'a - program
Statistica v.10-12.
- Korelacja porządku rang Spearmana - program
Statistica v.10-12.
- Test Hutcheson'a (Hutcheson 1970)

4305 osobników pająków

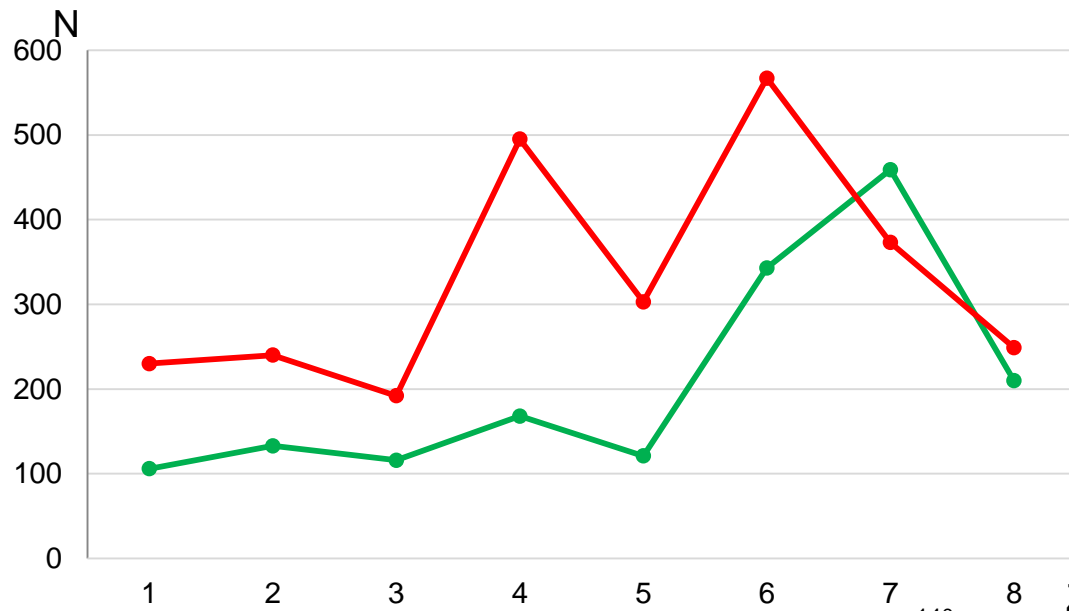
1681 osobników oznaczonych do gatunku

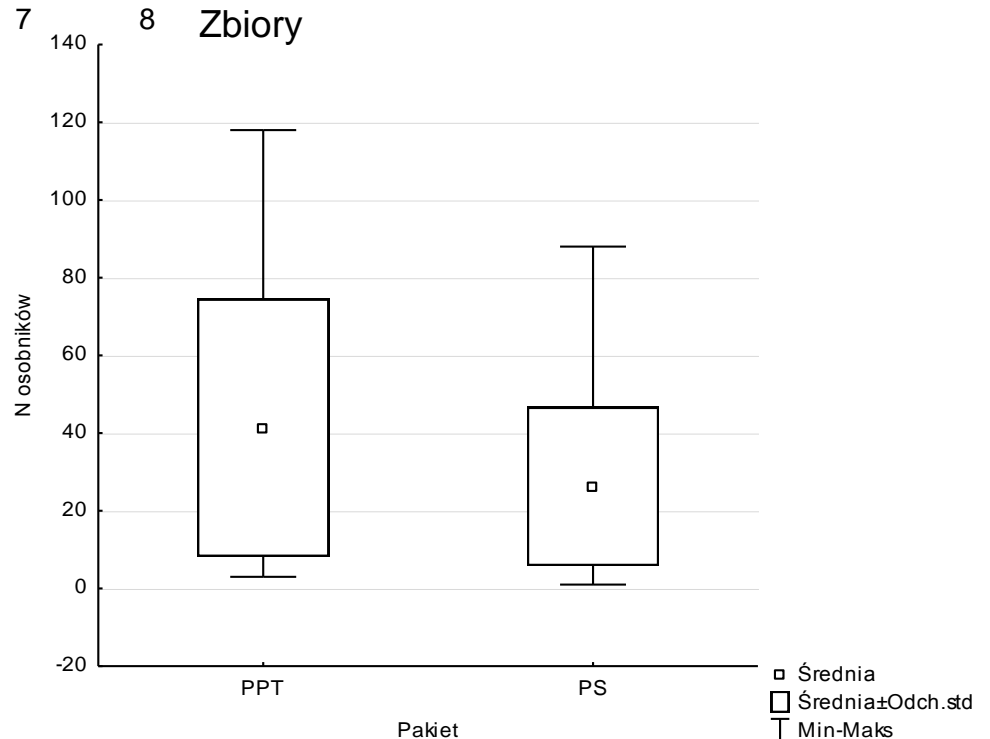
70 gatunków

Liczebność pajaków na łąkach w pakietach ptasim (PPT) i siedliskowym (PS)

PPT – 2642 osobników
PS – 1656 osobników

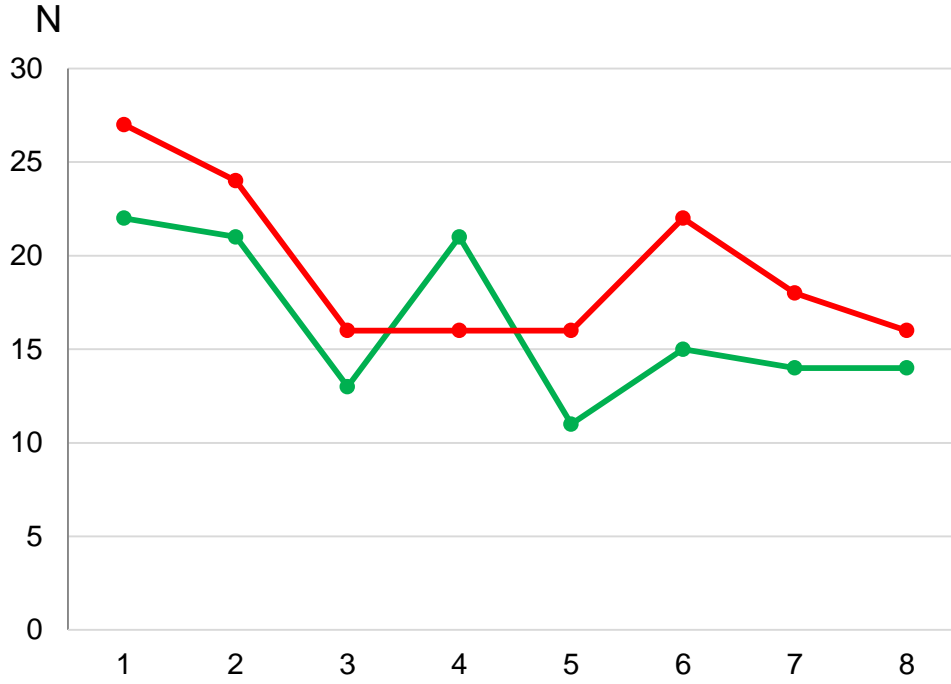
● PS ● PPT

test U, $p < 0,05$

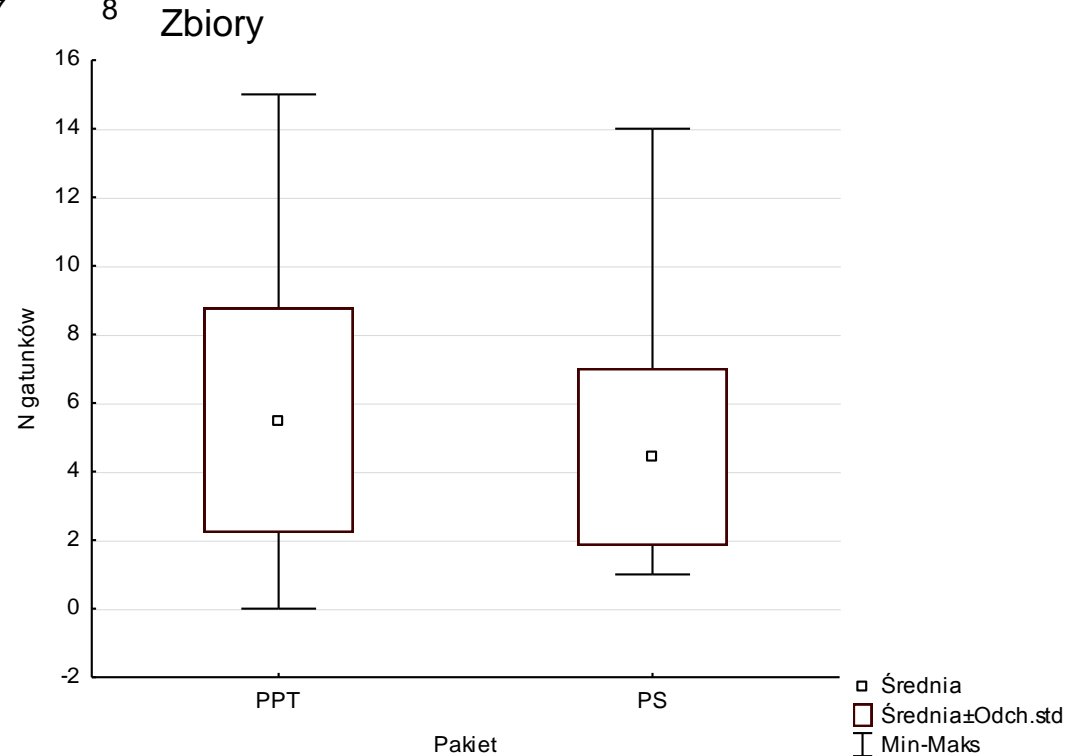
Liczba gatunków pajęczów na łąkach w pakietach ptasim (PPT) i siedliskowym (PS)

PPT – 55 gatunków
PS – 51 gatunków

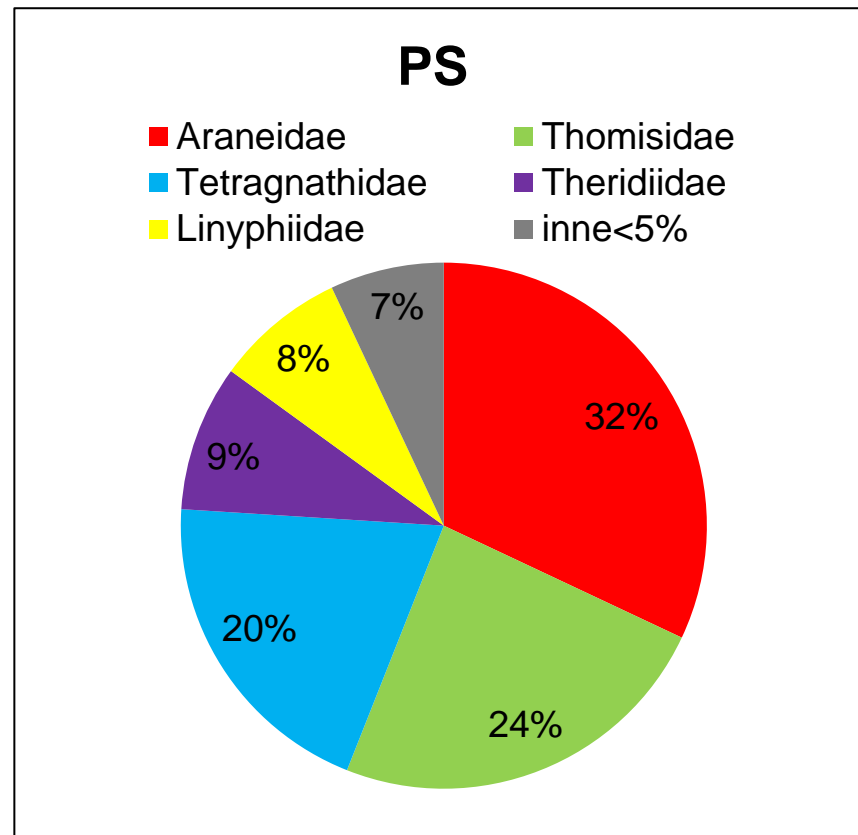
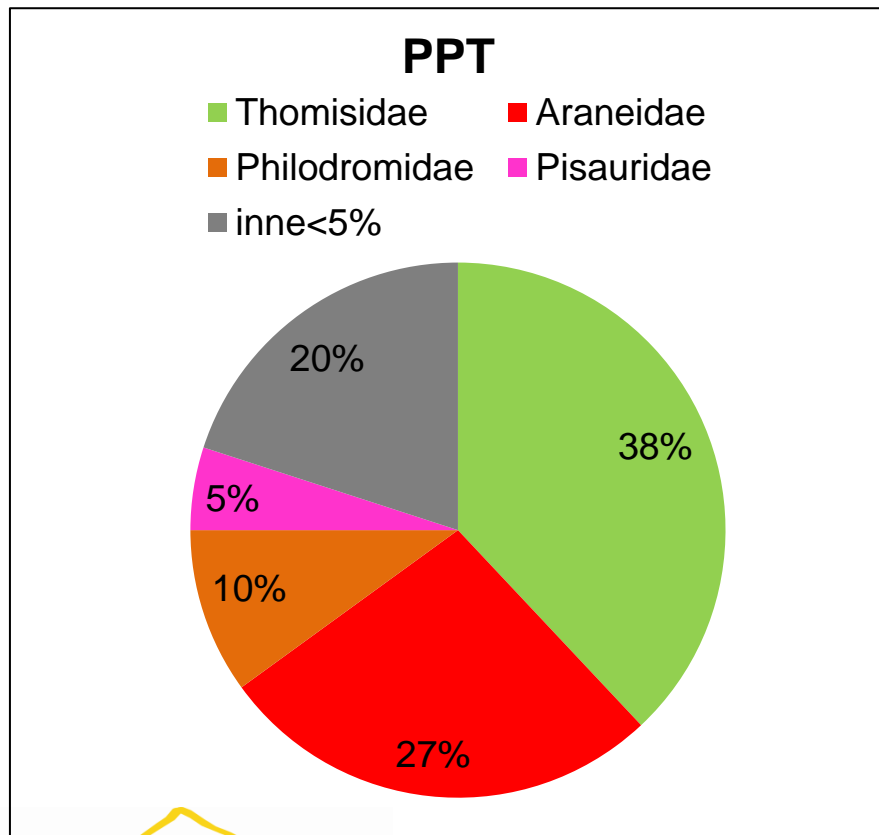

● PS ● PPT

test U, $p < 0,05$

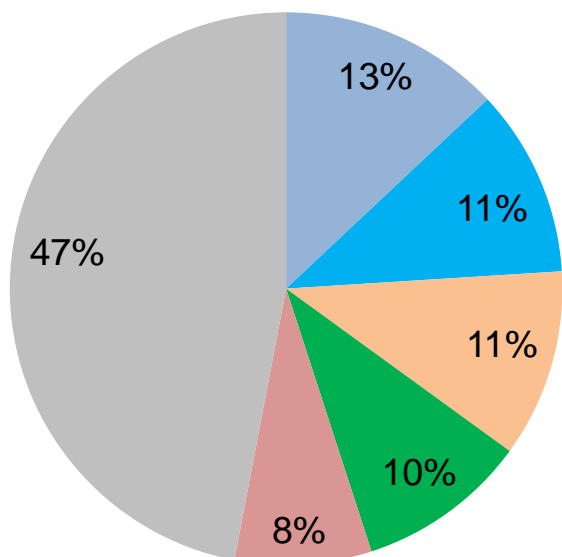
Struktura dominacji rodzin pajków na łąkach w pakietach PPT i PS ($\geq 5\%$ w zgrupowaniu)

Struktura dominacji gatunków pajków na łąkach w pakietach PPT i PS ($\geq 5\%$ w zgrupowaniu)

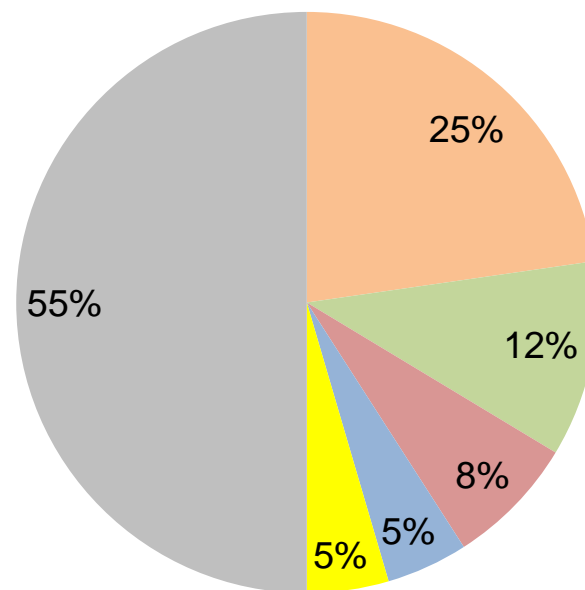
PPT

- Pisaura mirabilis
- Aculepeira ceropegia
- Araneus quadratus
- Argiope bruennichi
- Neoscona adianta
- inne <5%

PS

- Aculepeira ceropegia
- Araneus quadratus
- Ebrechtella tricuspidata
- Microlinyphia pusilla
- Pisaura mirabilis
- inne <5%

Liczebności dominujących gatunków pająków na łąkach w pakietach **PPT** i **PS**

pierwszy pokos PS

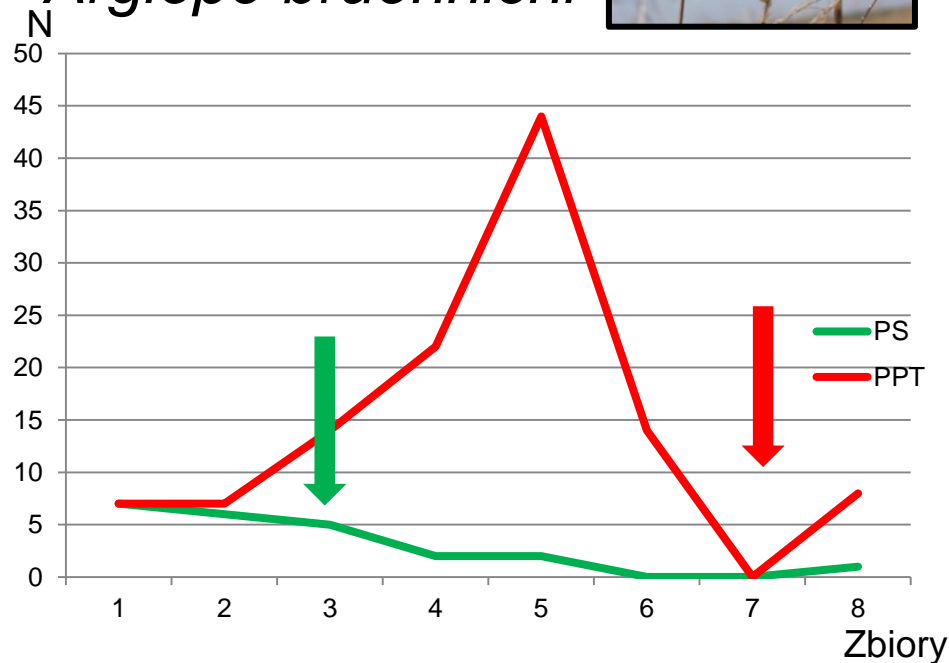
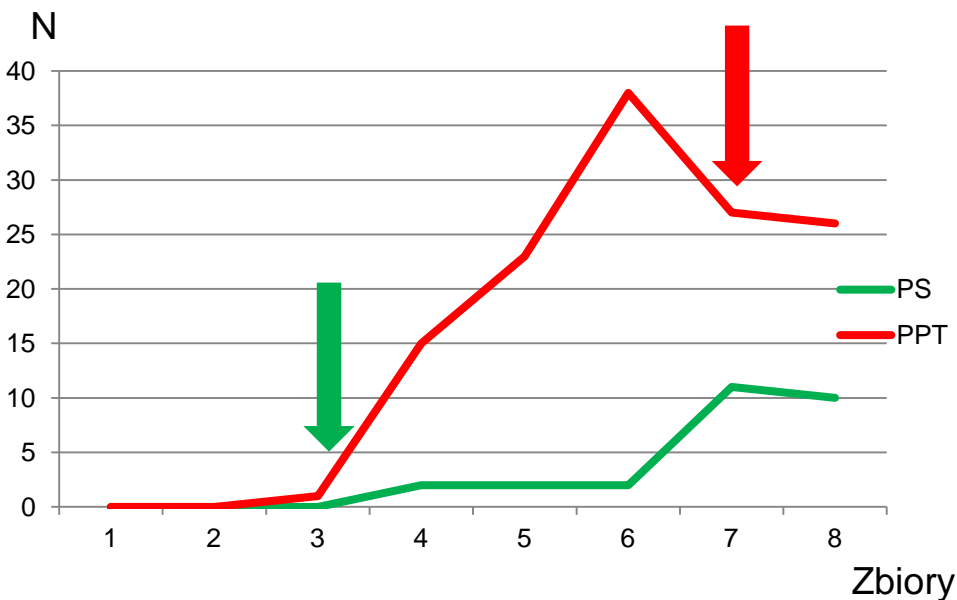
pierwszy pokos PPT

Pisaura mirabilis

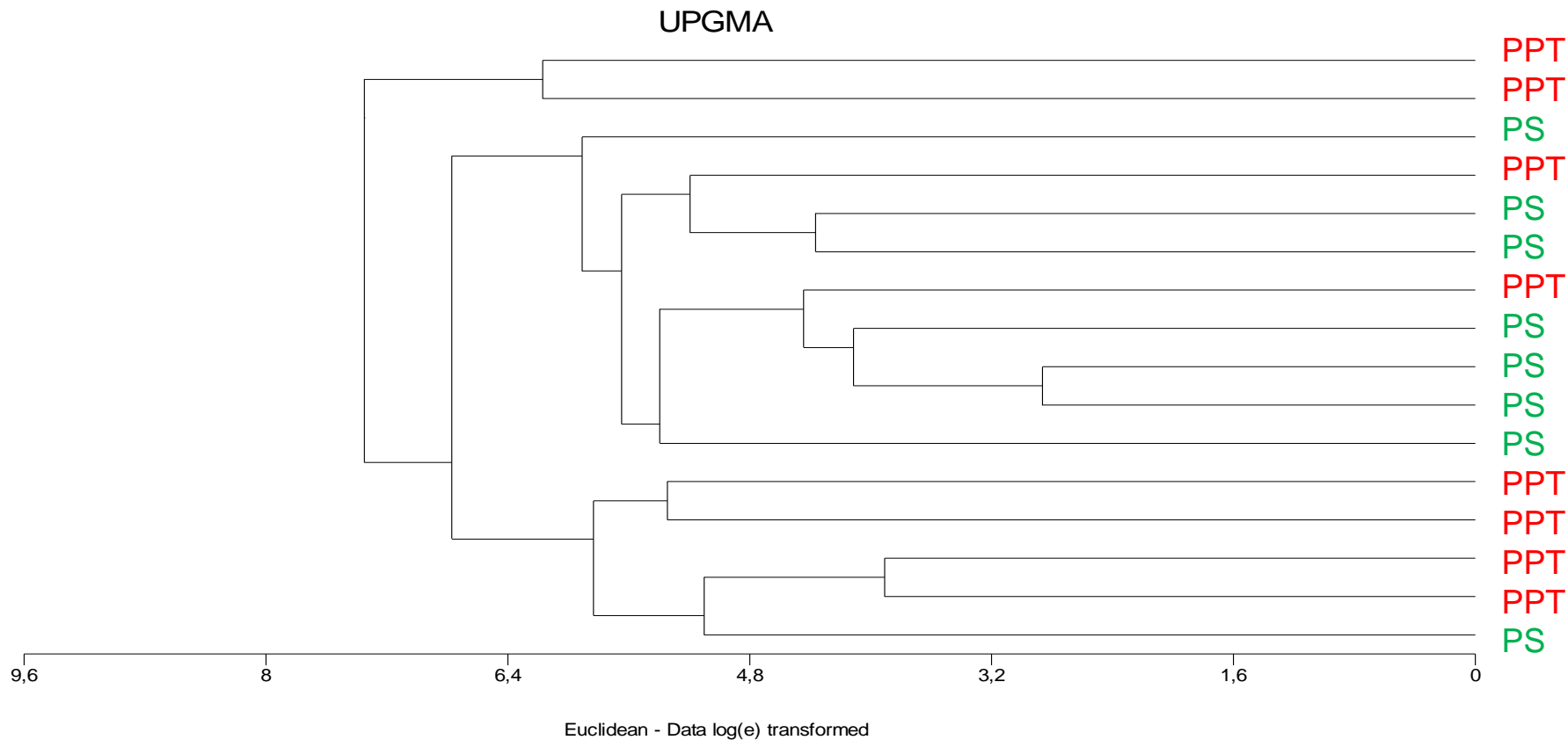

Argiope bruennichi

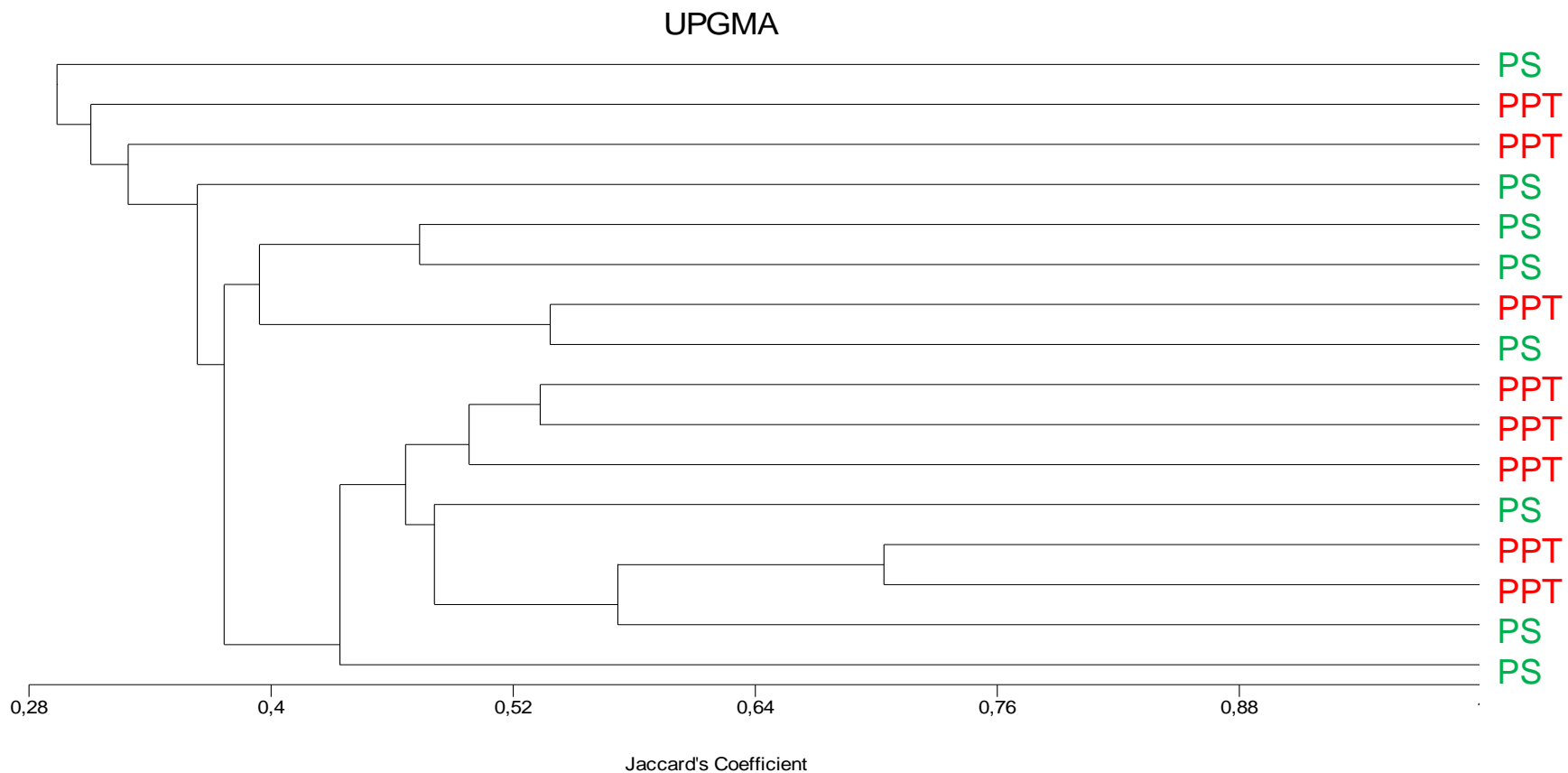

Analiza podobieństwa struktury dominacji zgrupowań pajaków na łąkach w pakietach **PPT** i **PS**

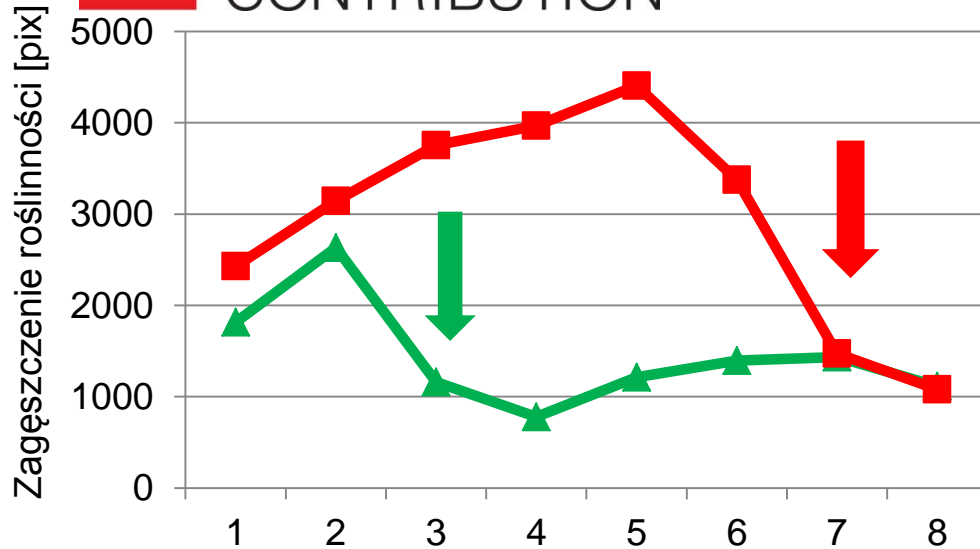

Analiza podobieństwa składu gatunkowego zgrupowań pajaków na łąkach w pakietach **PPT** i **PS**

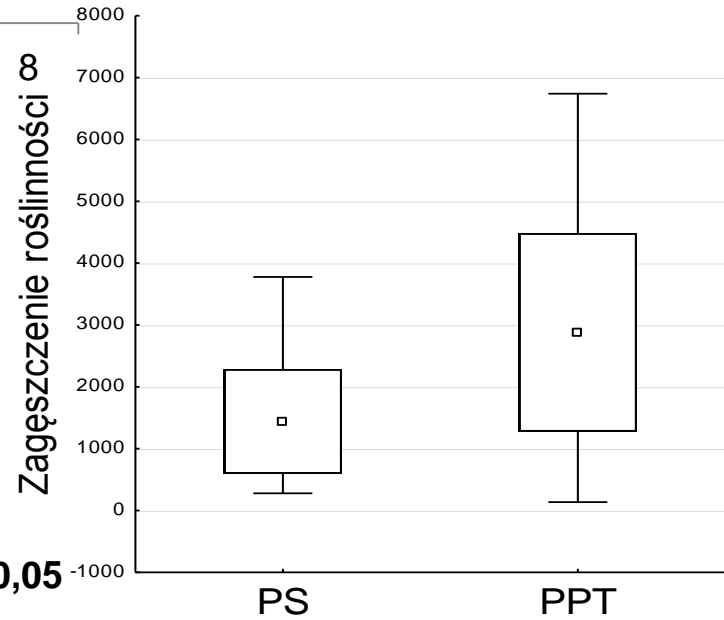
Zmiany zagęszczenia roślinności łąk w pakietach PPT i PS

SWISS
CONTRIBUTION

↓ pierwszy pokos PS
↓ pierwszy pokos PPT

▲ PS
■ PPT

test U, $p < 0,05$

□ Średnia
□ Średnia ± Odch. std
I Min-Maks

Zagęszczenie roślinności na łąkach w pakietach **PPT** i **PS**

- N osobników $\times$ Średnie zagęszczenie roślinności
- N gatunków $\times$ Średnie zagęszczenie roślinności

Zagęszczenie roślinności a liczebności pajaków

PPT - pakiet ptasi

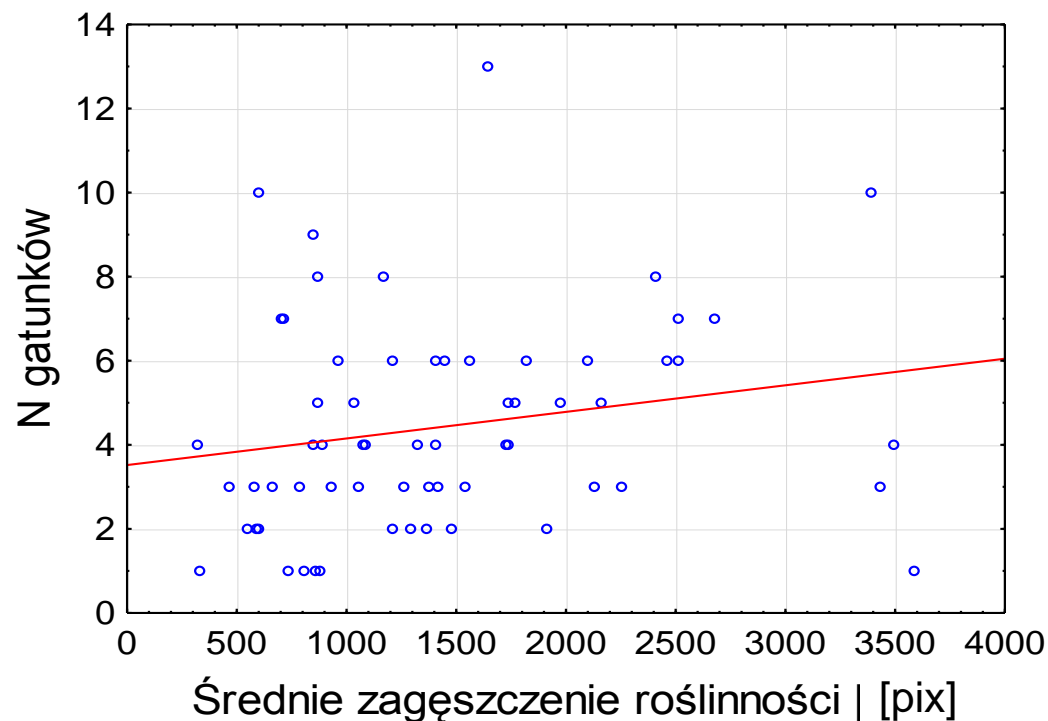
- N osobników x Średnie zagęszczenie roślinności
- N gatunków x Średnie zagęszczenie roślinności

brak korelacji istotnych statystycznie

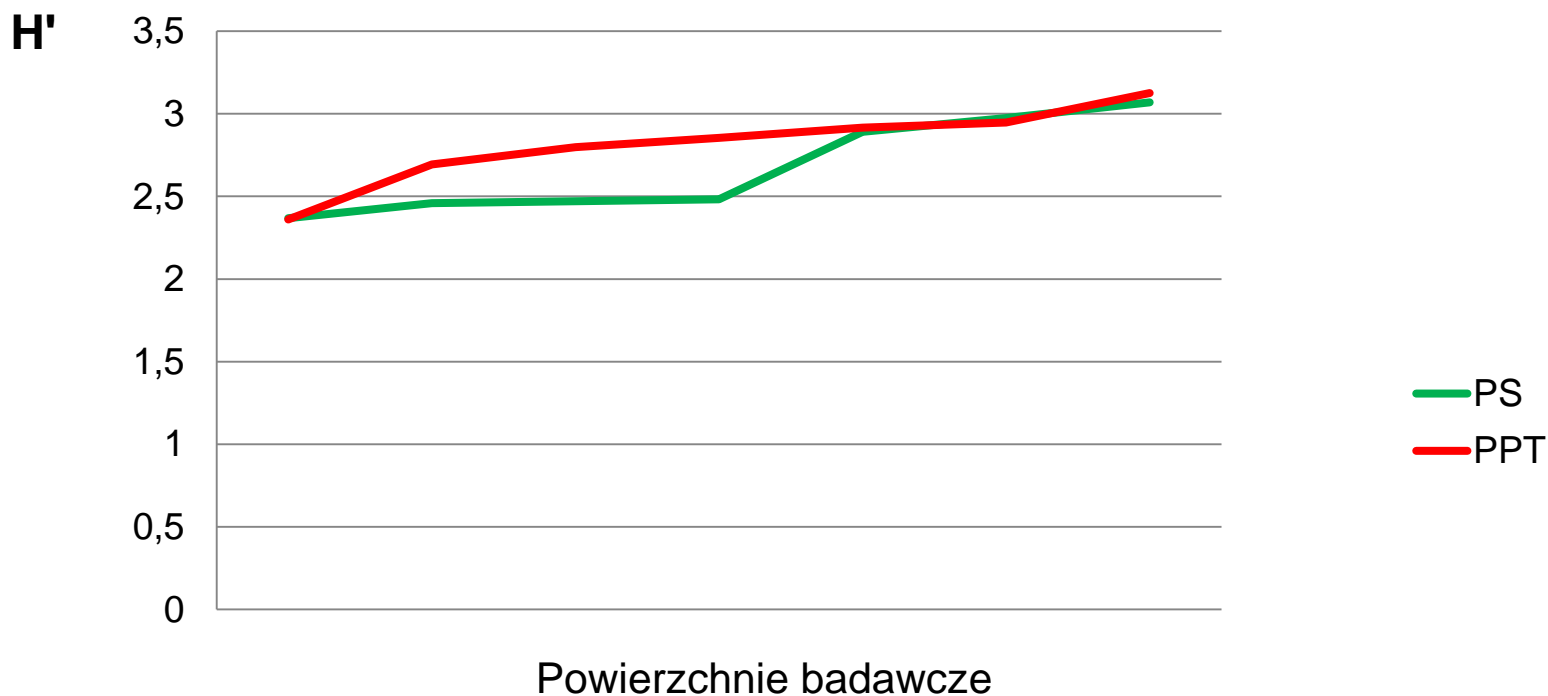
Zagęszczenie roślinności a liczebności pajaków

PS – pakiet siedliskowy

- N osobników x Średnie zagęszczenie roślinności
- N gatunków x Średnie zagęszczenie roślinności*

Różnorodność gatunkowa pajaków (wskaznik Shannona-Wienera H') na łąkach w pakietach **PPT** i **PS**

Różnorodność gatunkowa pajaków (wskaźnik Shannona-Wienera H') na łąkach w pakietach **PPT** i **PS**

	PPT	PS	Test Hutcheson'a
wskaźnik Shannona- Wienera (H')	1,32	1,24	$ t = 3,26$ p < 0,001

- ✿ Istotnie większą liczebność oraz różnorodność pajaków stwierdzono na łąkach w pakiecie ptasim (z późnym pierwszym pokosem).
- ✿ Na łąkach w PPT i PS występowały te same rodziny pajaków i dominowały tu rodziny *Araneidae* oraz *Thomisidae*.
- ✿ Wśród licznie reprezentowanych rodzin w PPT występowały również *Pisauridae* oraz *Philodromidae*; natomiast w PS – *Linyphiidae*, *Theridiidae*, *Tetragnathidae*.

- W obu typach użytkowania dominowały *Aculepeira ceropegia*, *Pisaura mirabilis* i *Araneus quadratus*.
- W PPT dominowały również – *Neoscona adianta*, *Argiope bruennichi*; natomiast w PS – *Microlinyphia pusilla* i *Ebrechtella tricuspidata*.
- Spośród najliczniejszych gatunków *Pisaura mirabilis* i *Argiope bruennichi* wykazywały mniejszą liczebność w pakiecie PS.

- ✦ Struktura dominacji i skład gatunkowy zgrupowań pająków były bardziej związane z konkretną powierzchnią niż z danym sposobem użytkowania typowym dla pakietu.
- ✦ Zagęszczenie roślinności było dodatnio skorelowane z liczbą gatunków pająków w PS, natomiast nie było skorelowane z liczbą gatunków i osobników pająków w PPT.

Dziękuję za uwagę